

2023-10-13

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr:FRN-2023-00036

Politikerinitiativ - Prestationspott för fritidsgårdarna

Inkom den 29 mars 2023 av Karin Teljstedt (KD) ordförande FRN, Christian Listérus (M) vice ordförande FRN, Emma Eide (C) ledamot FRN och Petter Strömberg (L) ersättare FRN.

Förslag till beslut

Fritidsnämnden bifaller politikerinitiativet genom att anta en ny beräkningsmetod för fördelning av prestationspotten.

Sammanfattning av ärendet

Fritidsnämnden beslutade den 27 maj 2020 (Dnr 2020/39) att en årlig prestationsersättning (bonus) på 250 000 kr ska delas ut till de fritidsgårdar som ökar antalet nya besökare och antal besök jämfört med föregående år. Syftet var att stimulera fritidsgårdarna till att attrahera fler nya ungdomar att besöka fritidsgårdarna. På grund av pandemin överfördes prestationsersättningens medel till innovationspotten under år 2021 och 2022, enligt delegationsbeslut FRN 2021/114 och startår för bonusutdelning blir 2023.

Att säkerställa en smidig och tillförlitlig rapportering av exempelvis nya besökare har visat sig vara mer komplicerad än väntat, vilket såväl enheten som samtliga verksamheter har påtalat (de senare i en gemensam skrivelse till nämnden). I mars 2023 inkom ett politikerinitiativ där Kultur- och fritidsdirektören fick i uppdrag att se över hur nyttjandet kan mätas och stimuleras på ett mer praktiskt sätt utifrån given målbild för fritidsgårdarna och med fokus på ökat kontinuerligt nyttjande av verksamheterna.

Det presenterade förslaget innebär en beräkningsmodell, där prestationsersättningen fördelas mellan de fritidsgårdar som når årligen fastställda måltal, med fokus på nyttjande (beläggningsgrad och andel tjejer som nyttjar fritidsgården) samt besökarens upplevda kvalitet vid fritidsgårdsbesöket. Den nya beräkningsmodellen blir mer rättvis utifrån fritidsgårdarnas olika förutsättningar, den premierar fler prestationer, stimulerar fritidsgårdarna till att nå fler ungdomar, främst tjejer, samt motiverar till att bibehålla en hög kundnöjdhet vid volymökning. Fritidsgårdsaktörerna har deltagit i dialog och är positiva till att både mål för andel tjejer och kvalitetsmål har inkluderats i modellen.

Förslagen i politikerinitiativet

Vid Fritidsnämndens sammanträde den 29 mars 2023 lämnade Kristdemokraterna, Liberalerna, Centerpartiet och Moderata samlingspartiet in följande förslag i ett gemensamt politikerinitiativ: Fritidsnämnden ger Kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att, utifrån given målbild för fritidsgårdarna och med fokus på ökat kontinuerligt nyttjande av verksamheterna, komma med förslag på en alternativ utformning av volymbaserade mål och nyckeltal för prestationspotten

Enhetens utredning och bedömning

Inför upphandling av fritidsgårdarna beslutade fritidsnämnden att en årlig prestationsersättning på 250 000 kr ska delas ut till de fritidsgårdar som ökar antalet nya besökare och besök jämfört med föregående år. Syftet var att stimulera fritidsgårdarna till att attrahera fler nya ungdomar att besöka fritidsgårdarna. På grund av pandemin överfördes prestationsersättningens medel till innovationspotten under år 2021 och 2022, enligt delegationsbeslut FRN 2021/114. I enlighet med beslutet kan fritidsgårdarna börja ansöka om prestationsersättning med startår 2023. Att säkerställa en smidig och rättvis rapportering av nya besökare, har visat sig vara mer komplicerat än väntat, vilket också påtalats i en skrivelse till nämnden från fritidsgårdarnas driftaktörer. I mars inkom ett politikerinitiativ där Kultur- och fritidsdirektören fick i uppdrag se över hur nyttjandet kan mätas och stimuleras på ett mer praktiskt sätt, både utifrån given målbild för fritidsgårdarna och med fokus på ökat kontinuerligt nyttjande av verksamheterna.

Ny beräkningsmodell utifrån måluppfyllelse

Enhetens föreslår en ny beräkningsmodell, där prestationsersättningen fördelas mellan de fritidsgårdar som årligen når fastställda måltal. De preciserade måltalen fokuserar på nyttjande (beläggningsgrad och andel tjejer som nyttjar fritidsgården) och besökarens upplevda kvalitet vid fritidsgårdsbesöket. Potten viktas så att 2/3 av ersättningen, cirka 170 000 kr, sammanlagt utbetalas per år för uppfyllelse av nyttjandemål och 1/3 av potten, cirka 80 000 kr, sammanlagt utbetalas per år för uppfyllelse av kvalitetsmål.

Beräkning av ersättning vid uppfyllelse av nyttjandemål

Den nya modellen, som bland annat beräknar nyttjande efter beläggningsgrad, syftar till att nå en effektivare och mer rättvis beräkningsmodell för prestationsersättning, där fritidsgårdens öppettimmar inte påverkar gårdarnas möjlighet till ersättning i lika hög grad. Beräkningssätt för beläggningsgrad är:

Beläggningsgrad =
$$\frac{\text{antal besök på fritidsgården under ett år (obs 10 mån)}}{\text{antal öppettimmar på fritidsgården under ett år (obs 10 mån)}}$$

Samtliga fritidsgårdar som uppfyller målet gällande beläggningsgrad erhåller ersättning, beräknat utifrån fritidsgårdens egen beläggningsgrad dividerat med fritidsgårdarnas sammanlagda beläggningsgrad, där kvoten multiplicerat med 120 000 kr.

Enheten föreslår att nyttjandemålet även inbegriper mål för andel tjejer som nyttjar fritidsgården, för att stimulera fritidsgårdarna till att nå fler tjejer. Samtliga fritidsgårdar som uppfyller målet gällande andel tjejer i verksamheten erhåller ersättning, beräknat utifrån fritidsgårdens egen andel tjejer, dividerat med fritidsgårdarnas sammanlagda andel tjejer, där kvoten multiplicerat med 50 000 kr.

Kommunen erhåller månatlig statistik om antal besök och kön per fritidsgård. Nyttjandet beräknas under ett år, med avdrag för två sommarmånader på grund av varierande uppdrag. Tills vidare används deltagarstatistik med namnlistor, som ledare tar in, på samma sätt som inom föreningslivet. Fritidsgårdarna ombeds att spara namnlistorna i ett år för ev. stickprov. Enheten undersöker olika typer av besöksmätare, som kan säkerställa korrekt besöksredovisning.

Beräkning av ersättning vid uppfyllelse av kvalitetsmål

Enheten föreslår att beräkningsmodellen kompletteras med måltal gällande besökarens upplevelse av fritidsgårdsbesöket. Bakgrunden är att stimulera fritidsgårdarna till att bibehålla en hög kvalitet trots volymökning. Varje år undersöks besökarnas kundupplevda kvalitet, liksom avtalade mål för fritidsgårdsverksamhet, i en enkät med frågor kring personalens bemötande, lokal och verksamhetsutbud. Samtliga fritidsgårdar som når fastställda kvalitetsmål kring frågedelarna ovan får ersättning, beräknat utifrån fritidsgårdens uppnådda kvalitetsmått dividerat med fritidsgårdarnas sammanlagda kvalitetsmått, där kvoten multiplicerat med 80 000 kr.

Beräkningen av bonusen görs så fort samtliga fritidsgårdar lämnat in godkända redovisningar av årsstatistik. Utbetalning sker senast under februari månad påföljande år.

Enhetens utredning har lett fram till en modell som anses mer smidig och rättvis, utifrån fritidsgårdarnas olika förutsättningar. Den premierar fler prestationer, syftar till att stimulera fritidsgårdarna att nå fler ungdomar, främst tjejer, samt bibehålla en hög kundnöjdhet vid volymökning. Enheten har fört diskussioner med fritidsgårdsaktörer som är positiva till ett förslag där prestationspotten inkluderar mål för kön och kvalitetsmått, vid sidan av beläggningsgrad.

Ekonomiska konsekvenser

Ersättningen för prestationspotten, 250 000 kronor per år, finns redan inom fritidsnämndens befintliga budgetram.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut stimulerar fritidsgårdarna att attrahera fler barn och ungdomar till deras verksamheter, speciellt tjejer, vilket gör att fler barn och unga kan ta del av en meningsfull fritid. Med förslaget motiveras fritidsgårdarna att bibehålla en hög kundnöjdhet, trots volymökning, vilket är positivt för de barn och ungdomar som besöker verksamheterna.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 13 oktober 2023

Bilaga 1. Politikerinitiativ Prestationspott för fritidsgårdarna

Bilaga 2. Tjänsteskrivelse FRN 2021/19 Riktlinjer för fördelning av prestationsersättning

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

Maria Klingefjord
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten